

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

1 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

**tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen**

VERSLAG

van het Rekenhof

Zie :

2130 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

REKENHOF

Advies over het ontwerp van decreet tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agent- schap Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen

*Verslag van het Rekenhof
aan het Vlaams Parlement*

Goedgekeurd in de Nederlandse kamer van het Rekenhof op
27 februari 2004

INHOUD

	Blz.
Inleiding	5
1 Juridische aard van de beheersovereenkomst	5
2 Deelneming en filialisering	5
3 Aansturing en controle door Vlaamse regering en Vlaams Parlement	6
3.1 Informatie over de uitvoering van de beheersovereenkomst	6
3.2 Meerjarige financiële engagementen	7
4 Begroting en rekeningen – controle van het Rekenhof	7
5 Artikelsgewijze opmerkingen	8
6 Aanbevelingen	8

Inleiding

Op 16 februari 2004 heeft de Voorzitter van het Vlaams Parlement het Rekenhof verzocht het ontwerp van decreet tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams *Agentschap voor Internationaal Ondernemen* te onderzoeken.

Het agentschap komt in de plaats van de openbare instelling met rechtspersoonlijkheid "Export Vlaanderen" en van de dienst met afzonderlijk beheer "Investeren in Vlaanderen".

1 Juridische aard van de beheersovereenkomst

Het Rekenhof heeft in zijn adviezen van 14 mei 2002⁽¹⁾ en 24 juni 2003⁽²⁾ aangedrongen op duidelijkheid over het juridisch karakter van de beheersovereenkomst. Het kaderdecreet bestuurlijk beleid op zich is op dat vlak onvoldoende duidelijk.

Het Rekenhof stelt nu ook vast dat het ontwerpdecreet evenmin duidelijkheid verschaft over het juridisch karakter van de beheersovereenkomst.

2 Deelneming en filialisering

Artikel 12 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid staat de EVA's toe te participeren in ondernemingen of die op te richten. Als zij beleidsuitvoerende taken overdragen aan deze ondernemingen, moet de Vlaamse regering voorafgaand een machtiging verlenen.

In zijn adviezen van 14 mei 2002 en 24 juni 2003 en verwijzend naar de resolutie van 25 juni 1997⁽³⁾ heeft het Rekenhof erop aangedrongen dat

¹ Advies van het Rekenhof bij voorontwerpen van kaderdecreet bestuurlijk beleid en decreet tot regeling van strategische adviesraden. Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement, vastgesteld door de Nederlandse kamer van het Rekenhof in haar zitting van 14 mei 2002, verder afgekort als advies van 14 mei 2002.

² Advies van het Rekenhof bij ontwerp van kaderdecreet bestuurlijk beleid. Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement, vastgesteld door de Nederlandse kamer van het Rekenhof in haar zitting van 24 juni 2003, verder afgekort als advies van 24 juni 2003.

³ Resolutie van 25 juni 1997 betreffende het juridisch kader, het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse openbare instellingen, Vlaams Parlement, Stuk 644 (1996-1997), Nr. 1, 23 april 1997, aanbeveling 5.2.

het toevertrouwen van beleidsuitvoerende taken door een EVA aan een derde, steeds wordt gemachtigd door de decreetgever .

Het voorliggende ontwerpdecreet bevat geen nadere modaliteiten voor de participatie in ondernemingen door het EVA. Artikel 8, §2, 4°, stipuleert dat het beslissen over de deelname van het agentschap aan de oprichting van of de deelname in andere publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen niet kan worden gedelegeerd door de raad van bestuur, onverminderd andere decretale bepalingen. Het Rekenhof acht het aangewezen de taken die het EVA kan filialiseren, expliciet op te nemen in het ontwerpdecreet of door middel van een afzonderlijke decretale machtiging de overdracht van overheidstaken toe te laten.

Opdat de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement over voldoende sturings- en opvolgingsmogelijkheden zouden beschikken ten aanzien van de overheidstaken die een onderneming waarin het EVA participeert uitvoert, dringt het Rekenhof erop aan er in het ontwerpdecreet in te voorzien dat deze taken integraal deel uitmaken van de beheersovereenkomst met het Vlaams *Agentschap voor Internationaal Ondernemen*.

3 Aansturing en controle door Vlaamse regering en Vlaams Parlement

3.1 Informatie over de uitvoering van de beheersovereenkomst

Het Rekenhof heeft in zijn adviezen van 14 mei 2002 en 24 juni 2003 beklemtoond dat de uitvoeringsinformatie over de beheersovereenkomst van cruciaal belang is voor de opvolging en beoordeling door de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement. Daarom moet het ontwerpdecreet voldoende garanties inbouwen voor een tijdige, volledige en betrouwbare rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst.

Het kaderdecreet bestuurlijk beleid regelt in algemene termen de rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst. Zo voorziet het in een minstens jaarlijks uitvoeringsrapport.

Het voorliggende ontwerpdecreet legt geen nadere rapporteringsmodaliteiten vast, bijvoorbeeld voor de frequentie en inhoud van de uitvoeringsrapporten. De Vlaamse regering kan nadere modaliteiten voor de vorm, inhoud en opvolging van de beheersovereenkomst vastleggen in een besluit ter uitvoering van artikel 15, §2, van het kaderdecreet of in de beheersovereenkomst zelf.

In de mate dat het Vlaams Parlement de garantie wil inbouwen dat het steeds over gepaste, actuele en betrouwbare informatie over de uitvoering van de beheersovereenkomst beschikt, is het echter aangewezen deze modaliteiten op te nemen in het voorliggende ontwerpdecreet. Het Rekenhof wijst in dit verband bijvoorbeeld op het belang van een certifi-

tering van de uitvoeringsinformatie van de beheersovereenkomst door een onafhankelijke instantie.

3.2 Meerjarige financiële engagementen

Wil de Vlaamse regering in de beheersovereenkomst meerjarige financiële engagementen aangaan ten aanzien van het agentschap, moet zij het bedrag of de berekeningswijze ervan vóór het sluiten van de overeenkomst aan het Vlaams Parlement voorleggen. Die engagementen kunnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap immers gedurende meer jaren beïnvloeden. Zonder voorafgaande machtiging miskennen zij de begrotingsautoriteit van het Vlaams Parlement. Het is aangewezen dit principe in het ontwerpdecreet in te schrijven.

4 Begroting en rekeningen - controle van het Rekenhof

Sommige bepalingen in het ontwerpdecreet verwijzen naar het comptabiliteitsdecreet⁽⁴⁾, dat zich echter nog in de ontwerpfase bevindt. Het is niet aangewezen in het ontwerpdecreet te verwijzen naar een decreet dat nog niet is goedgekeurd door het Vlaams Parlement en dus nog steeds kan worden gewijzigd.

Het is in het bijzonder voorbarig in het ontwerpdecreet al te voorzien in een reservefonds overeenkomstig het nog niet goedgekeurde comptabiliteitsdecreet.

In afwachting van de goedkeuring en inwerkingtreding van het comptabiliteitsdecreet moet het ontwerpdecreet in een overgangsregeling voorzien voor de begroting en de rekeningen van het agentschap, alsook voor de controle van het Rekenhof⁽⁵⁾.

Die overgangsregeling zou ook kunnen voorzien in een voorlopige regeling van een reservefonds.

⁴ Decreet houdende de regeling van de begroting van de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof.

⁵ Artikel 20 van het ontwerpdecreet heft onder meer artikel 2, §2, van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van Export Vlaanderen op, dat deze instelling onderwerpt aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op de instellingen van openbaar nut. Mede daardoor is er vanaf de inwerkingtreding van het ontwerpdecreet tot aan de inwerkingtreding van het comptabiliteitsdecreet geen duidelijke regeling voor het agentschap met betrekking tot begroting, rekeningen en controle door het Rekenhof.

5 Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 3, §2

Artikel 3, §2, van het ontwerpdecreet herhaalt artikel 2 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid. Uit de sectorale invulling door de Vlaamse regering, uiteengezet in de memorie van toelichting bij het kaderdecreet bestuurlijk beleid⁶), vloeit voort dat de Vlaamse regering ook kan bepalen tot welk homogeen beleidsdomein het agentschap behoort. Artikel 3, §2, van het ontwerpdecreet kan dan ook worden geschrapt.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt onder meer de bevoegdheid van het agentschap om waarborgen te verstrekken. Artikel 15 stelt dat de beheersovereenkomst onder meer de toekenning van de waarborgen regelt. Het verdient aanbeveling deze materie op algemene wijze bij decreet te regelen.

Artikel 12

Indien het, zoals de memorie van toelichting vermeldt, de bedoeling is dat de afgevaardigde bestuurder deel uitmaakt van de raad van bestuur, dan dient dit in het ontwerpdecreet te worden opgenomen.

6 Aanbevelingen

Het is aangewezen dat het ontwerpdecreet:

- duidelijkheid verschaft over de juridische aard van de beheersovereenkomst;
- opneemt dat gefilialiseerde overheidstaken deel moeten uitmaken van de beheersovereenkomst met het agentschap;
- garanties inschrijft en modaliteiten bepaalt voor een tijdige, volledige en betrouwbare rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst;
- bepaalt dat de Vlaamse regering vóór het sluiten van de beheersovereenkomst het bedrag of de berekeningswijze van de financiële engagementen die zij ten aanzien van het agentschap wil aangaan voor machtiging aan het Vlaams Parlement moet voorleggen;
- alle verwijzingen naar het ontwerp van comptabiliteitsdecreet weglaat, in een overgangsmaatregel modaliteiten bepaalt voor

⁶ Ontwerp van kaderdecreet bestuurlijk beleid, Memorie van Toelichting, Vlaams Parlement, Stuk 1612 (2002-2003) – Nr. 1, p. 19.

de begroting en rekeningen van het agentschap, de controle van het Rekenhof en het reservefonds;

- in de redactie van zijn artikelen terminologische correcties aanbrengt en inhoudelijke inconsistenties elimineert.